

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Lavrenciuc Anatolii Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 28.06.2016-15.02.2017
2. *instanța de apel:* 16.03.2017-06.06.2017
3. *instanța de recurs:* 21.08.2017 - 01.11.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 februarie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Lavrenciuc Anatolii Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Lavrenciuc A. la data de 14 martie 2016, în jurul orei 18.00, aflându-se pe str. Vieru 49/2, or. Codru, mun. Chișinău, ca urmare a apariției unui conflict verbal cu concubina sa Melnic Larisa, utilizând cuvinte ofensatoare în adresa acesteia, care ulterior a generat într-o altercație fizică dintre cei doi, acționând cu intenție directă, i-a aplicat ultimei lovituri cu pumnii peste diverse regiuni ale corpului, inclusiv pe partea toraco-abdominală, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1467D/ din 06.06.2016, vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a calificat *de drept* fapta inculpatului în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal – *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Lavrenciuc A. să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 90 Cod penal, să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată a aplicat inculpatului Lavrenciuc A. pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care este prea blândă, fără a-și argumenta soluția dispusă, ignorând criteriile generale de individualizare a pedepsei penale stabilite la art. 75 Cod penal;

- instanța de judecată nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului;

- la aplicarea pedepsei penale, prima instanță nu a ținut cont de faptul, că Lavrenciuc A. anterior a fost atras la răspundere penală, în baza art. 186 alin. (2) Codul penal, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, potrivit căreia i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de muncă remunerată în folosul comunității, care a fost executată potrivit informației prezentate de către biroul de probațiune Buiucani, însă prin aplicarea unei asemenea pedepse penale nu s-a asigurat corectarea condamnatului și nu s-a prevenit săvârșirea unor noi infracțiuni din partea acestuia;

- pedeapsa aplicată inculpatului, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este extrem de blândă și astfel nu v-a fi atins scopul pedepsei stabilite la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume cea de restabilire a echității sociale, corectarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane;

- în vederea restabilirii echității sociale consideră, că inculpatului urmează a-i fi aplicată o altă categorie de pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia și stabilirea unei perioade de probațiune, pe durata căreia acesta se va afla sub supravegherea organelor de stat abilitate cu atribuții de control a condamnaților, în așa mod asigurându-se corectarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința în partea individualizării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Lavrenciuc A. recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani, în rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că inculpatul Lavrenciuc A., a comis infracțiunea incriminată, și că acțiunile lui au fost corect calificate și se încadrează în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe în conformitate cu prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că pedeapsa aleasă de către prima instanță în privința inculpatului Lavrenciuc A., nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse și atitudinea inculpatului până la comiterea infracțiunii și după comiterea infracțiunii.

În opinia instanței de apel, prima instanță nu a luat în considerație că inculpatul Lavrenciuc A. a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, anterior a fost atras la răspundere penală în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, fiind condamnat prin sentința Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău, potrivit căreia i-a fost stabilită pedeapsă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care a fost executată potrivit informației prezentate de către biroul de probațiune Buiucani.

Din considerentele menționate, instanța de apel a constatat, că prima instanță la stabilirea și numirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă blândă, în raport cu circumstanțele sus-indicate și a pronunțat o sentință neîntemeiată în ce privește individualizarea pedepsei inculpatului.

Instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința lui Lavrenciuc A. nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, deoarece pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

La caz, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, găsește întemeiate alegațiile titularului dreptului de apel în partea aplicării pedepsei și constată, că concluzia primei instanțe precum, că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, este una incorectă.

Instanța de apel a constatat, că Lavrenciuc A. nu a conștientizat necesitatea de a-și corija conduita și necesitatea de a respecta ordinea penală, anterior fiind condamnat, cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În viziunea instanței de apel, pedeapsa sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, nu este o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă, fiind inaptă de a influența persoana inculpatului și circumstanțele cauzei, iar pentru realizarea eficientă a scopului pedepsei penale, este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre față de inculpatul Lavrenciuc A., ce ar determina conștientizarea gravității faptei săvârșite.

Totodată, instanța de apel a reținut, că Lavrenciuc A. a săvârșit o infracțiune împotriva vieții și sănătății persoanei, provocând părții vătămate Melnic L., vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, astfel a stabilit inculpatului o pedeapsă mai aspră, considerând că pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, este o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă de inculpat, ce va atinge scopul de restabilire a echității sociale și reeducare a comportamentului inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avoatul Plămădeală R. în numele inculpatului, prin care solicită casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei lui Lavrenciuc A., rejudecarea cauzei și menținerea sentinței în această parte.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- la individualizarea și numirea pedepsei inculpatului Lavrenciuc A., prima instanță corect a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal potrivit căruia, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale;

- soluția instanței de apel privind aplicarea art. 90 Cod penal, este una nejustificată, reieșind din faptul, că prima instanță la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a luat în considerație opinia procurorului și avocatului, a ținut cont de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, pe când în instanța de apel aceste condiții au fost ignorate;

- instanța de apel a ignorat un șir de circumstanțe cum ar fi: pedeapsa stabilită se încadrează în limitele prevăzute de lege, lipsa pretențiilor de ordin material sau moral a părții vătămate, recunoașterea integrală a vinei prin depunerea cererii de judecare a cauzei pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale, căința sinceră față de cele comise, caracterizarea pozitivă, prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinovăției și nu în ultimul rând, lipsa circumstanțelor agravante (circumstanță lipsă în rechizitoriu dar invocată în apelul declarat de acuzatorul de stat);

- corectarea și reîncadrarea inculpatului în activitatea societății, este posibilă prin menținerea pedepsei stabilite de prima instanță.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece în argumentele invocate de recurent nu sunt indicate concrete erori de drept, ce denotă faptul că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală. Instanța și-a argumentat suficient

soluția în partea pedepsei, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În recursul său, avocatul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*. Totodată, revenind la conținutul recursului, autorul acestuia, critică soluția instanței de apel, în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, mai exact nu este de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului, solicitând a menține sentința, prin care lui Lavrenciuc A. i-a fost stabilită pedeapsă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității, astfel semnalând și temeiul pentru recurs stipulat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, adică *s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale*.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului consideră, că în prezenta speța nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, prevăzută la momentul săvârșirii acestei infracțiuni.

Așadar, cu privire la temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și semnalat de recurent, Colegiul penal statuează că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării

operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra familiei și minorilor, prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Sanctiunea art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la momentul comiterii infracțiunii de către inculpat, prevedea pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore sau cu închisoare de până la 5 ani, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune mai puțin gravă.

Instanța de recurs reține, că prima instanță a stabilit inculpatului pedeapsă sub formă de 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, însă instanța de apel, a casat sentința și a stabilit lui Lavrenciuc A. pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea acesteia pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul consideră necesar de specificat faptul că, sancțiunea art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, prevede următoarele pedepse alternative: muncă neremunerată în folosul comunității și închisoare.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsă, a admis apelul procurorului și a casat sentința, aplicând inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, motivând corespunzător temeiurile neaplicării pedepsei mai blânde prevăzute de sancțiunea articolului în baza căruia este condamnat inculpatul, adică munca neremunerată în folosul comunității.

Astfel, în viziunea Colegiului, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind condamnat nu a pășit pe cale corijării și nu a făcut concluziile necesare, a săvârșit o infracțiune împotriva vieții și sănătății

persoanei, provocând lui Melnic L., vătămarea intenționată medie a integrității corporale.

Totodată, instanța de recurs reține, că instanța de apel corect a stabilit, că la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a luat în calcul importanța valorilor lezate, Lavrenciuc A. prejudiciind prin acțiunile sale infracționale integritatea fizică a părții vătămate, care este un atribut esențial și un drept fundamental al persoanei, astfel pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu este o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă și valența socială lezată, fiind inaptă de a influența persoana inculpatului și circumstanțele cauzei, iar pentru realizarea eficientă a scopului pedepsei penale este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre față de inculpat, ce ar determina conștientizare de către cel din urmă a gravității faptei săvârșite și a necesității corijării acestuia.

Ținând cont de cele expuse, Colegiul penal consideră întemeiate și motivele instanței de apel, precum că în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica aplicarea unei pedepse sub formă de munca neremunerată în folosul comunității, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență. Astfel, nu poate fi neglijată revendicarea anexată la materialele cauzei, potrivit căreia, se atestă faptul că comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Lavrenciuc A., a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei sub formă de munca neremunerată în folosul comunității nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a aplicat inculpatului în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, urmare a circumstanțelor expuse mai sus, din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile avocatului, precum că corectarea și reîncadrarea inculpatului în activitatea societății, este posibilă prin menținerea pedepsei stabilite de prima instanță.

Ce ține de argumentul recurentului, precum că la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei recunoașterea vinei, căința sinceră, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece aceste circumstanțe au atras incidența procedurii simplificate în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, în urma căreia prima instanță a redus cu o treime limitele pedepsei cu închisoare, prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Cu referire la un alt motiv de critică din recursul avocatului prin care menționează, că partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral, instanța de recurs consideră, că împrejurarea în cauză nu este suficientă pentru a răsturna soluția instanței de apel, deoarece nu diminuează cumva responsabilitatea pentru infracțiunea săvârșită.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Față de cele ce preced, Colegiul penal consideră că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Lavrenciuc Anatolii Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 29 noiembrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie